Günün Akisleri

Tren düdüğü ve vahdet marşı

Bir zamanlar Türkiyede, ısrarla takip edilen ve bugün hayırlı neticeleri alınan demiryolu siyasetine şiddetli itirazlar yükselmişti. Hâdisat, on sene zarfında tecrübe, bilgi ve derin görüşün isabetini gık dedirtmeden tasdik ettirdi.

***

Ya o itirazlara kapılsaydık

Eğer, demiryolu siyaseti hakkında ileri sürülen nazarî tenkitlere, tecrübe ve hakikatin sert edasile cevap verilmemiş olsaydı, bugün petrol derdile, otomobil lâstiği fıkdanile, nakliyattaki güçlükle, tıpkı şu 1914 deki kötürüm imparatorluk Türkiyesine benzemek işten değildi. Bugünkü mesut neticelerle mukayese edildiği zaman hatırası bile insana korku ve nevmidî veren o eski demleri ancak, yeninin kıymetini takdir için hatırlıyalım...

***

Devlet ve ticarethane

Bir neslin üzerine bu kadar ağır masrafları yüklemiyelim, derken Adam Smith'in tüccar zihniyetile idare etmiye kalkışmıştık. Halbuki, millî istiklâl uğrunda paradan daha fazla kan döktüğümüzü ve kanın pahasının ticarî hesaplara uymıyacağını hatırımıza getirmemiştik.

Benzinin nereden geldiğini düşünmeden ve bugünkü buhranlı devirlerde bize bir maduniyet verecek olan yokluğu hesaba katmadan otomobil yolculuğunu yataklı vagonlara tercih edenlere karşı gösterilen millî mukavemet, yalnız memleketin demiryolu nakliyatına muhtaç olduğu kaziyesinden ileri geliyordu. Ondan çok daha yüksek bir fikir, millî birliğin tekemmül ve yaratılması fikri baş rolü oynuyordu.

***

Tren zihniyetleri barıştırdı

Tren yokken memleketin şarkı başka, garbı başka bir âlemdi. Trabzondan Erzuruma bir zamanlar 40 günde, bir zamanlar da 11 günde gidilirdi. Ulukışladan kalkan bir levazım arabası Erzuruma gelmeden, naklettiği erzakı, arabacısile öküzlerine yedirirdi. Sıvaslı İstanbulluyu, Diyarbakırlı Karslıyı tanımazdı; yüksek dağlar, insanları da zihniyetleri de biribirinden ayırırdı. Şarklı, garplıyı bilmez, cenuplu, Karadeniz sahili halkını sevmezdi. Sevmemekte de haklıydı. Çünkü sevmek için birinci şartın tanımak olduğu mütearifesini henüz anlamamıştık. Münevver, bu sebepten, taşra dediğimiz meçhuller âlemine gitmek istemez, taşralı da İstanbullunun istiğnasını, cici beyliğine atfederek derunî bir kırgınlık duyardı.

***

Demiryolu siyaseti millî birlik siyaseti oldu

Demiryolu siyaseti, ayni zamanda bir millî ittihat siyaseti oldu. Şarklı, garplıya bağlandı, Akdeniz Karadenizle öpüştü. İstatistikler bu kaynaşmayı, göğsü kabartacak bir tarzda ve müsbet ilimlerin en müsbeti olan riyaziyenin kat'iyeti ile ispat ediyorlar. Hergün Haydarpaşadan düdüğünü öttürerek kalkan tren, Sıvasta bu millî kaynaşmanın ilk müdafaasını yapan İnönü'nün nutuk verdiği yerde o tarihlerde kör bir menfilikle öttürülen düdüklere güzel bir nazire yaparak vahdet marşının bestesini üflüyor.

C. B.

Siyasî Vaziyet

İngiltere - Amerika

(Baştarafı 2 nci sahifemizde)

namıyan memleketlerle Amerika bu vazifeyi yapmak istiyor. Bütün bu faaliyetler, Amerikanın, yalnız Avrupada değil, Yakınşarkta olsun, Uzakşarkta bulunsun, bütün dünyada İngilterenin siyasetine ve menfaatine yardım etmekte olduğunu ispat ediyor.

Fakat Amerika hükûmeti, bu memleketin harbe sürüklenmesine mâni olmayı da tasmim etmiş görünüyor. İngiltereye gönderilecek malzemenin Amerikan gemilerile götürülmiyeceği ve Amerikan donanmasına mensup gemilerin İngiltereye artık terkedilmiyeceği hakkında Rooseveltin son verdiği teminat bunu göstermektedir. Bunun için haricî encümenlerde Rooseveltin teklifine taraftar olanların sayısı son günlerde hayli artmıştır.

Muharrem Feyzi TOGAY

SON HABERLER

Tütün mübayaatı için 4 milyon tahsis edildi

Ankara, 24 (Hususî) — Bundan evvelki kararname ile Yerli Mahsuller Türk Anonim Şirketi ve Türk Tütün Limited Şirketi namına müstahsilden doğrudan doğruya tütün almak için tahsis olunan 2 milyon lira 4 milyona iblâğ edilecektir.

Tıbbî ve İspençiyarî müstahzarlar hakkındaki kanun değişiyor

Ankara, 24 (Hususî) — 12 senedenberi meriyet mevkiinde bulunan tıbbî ve ispençiyarî müstahzarlar hakkındaki kanun tatbikatından alınan neticelere göre Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti bu kanunu değiştirecektir.

Projeye nazaran tıbbî gıdalar ilâç zümresinden sayılmamaktadır. Golejik müstahzarlar ampul ve komprime halinde yalnız eczanelerde satılmakla beraber tıbbî maddeler içinden çıkarılmıştır. Serum ve aşı istihzaratımız memleketin ihtiyacına yetecek bir raddeye varmış olduğundan dışarıdan gelecek bu gibi maddeler daha sıkı kontrol edilecektir.

Gümrük kanunundaki bir maddeye nazaran eczacıların da müstahzar yapmalarına müsaade olunacaktır. Yerli müstahzarların yalnız toptan değil, perakende satış fiyatlarının da satışa arzdan evvel Vekâlete bildirilmek mecburiyeti vazolunmuştur.

Yabancı sıhhat müesseselerinin yurdumuzdaki mümessilleri bir ecza ticarethanesine sahip değillerse satacakları müstahzarların yalnız birer nümunesini bulundurabileceklerdir. Aksi takdirde eczacı vasfını haiz bir mesul müdür istihdam edeceklerdir. Diğer taraftan tualete mahsus müstahzarlar hariç, bilûmum müstahzarların sinema filmleri, ışıklı, ışıksız akisli ve radyo ile reklâm edilmeleri menedilecektir.

Tahlil neticesinde formüle uymıyan müstahzarları yapanlar 50 den 500 liraya kadar ağır para cezasına uğrıyacaklardır. Müstahzar yapanlardan 50 den 200 e kadar, müstahzar imalâtına salâhiyeti olmıyanlardan 200 den 500 lira kadar ağır para cezası alınacaktır.

Tıbbî müstahzarları taklit edenler 3 aydan bir seneye kadar hapis ve 100 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasına çarpılacaklardır. Yalnız eczanelerde satılması lâzımgelen müstahzarları hariçte sattıranlar da 50 liradan 100 liraya kadar ağır para cezasına çarpılacaklardır.

DONOVAN Belgradda

Oradan Peşteye gideceği bildiriliyor

Rooseveltin Balkanlara göndermiş bulunduğu Albay Donovan, Belgrada vasıl olmuştur. Burada temaslarını bitirdikten sonra Peşteye hareket edecektir. Macar Harbiye Nazırının Alman Erkânıharbiye Reisi General Keitel'in daveti üzerine Almanyaya gittiği bir sırada yapılan ziyaret şayanı dikkattir. *(Radyo gazetesi)*

Gazetecilere beyanatı

Belgrad, 24 (A.A.) — Havas:

Rooseveltin evvelki akşam Belgrada gelen hususî mümessili Albay Donovan, dün sabah Başvekil tarafından kabul edilmiştir. Mülâkat yarım saat sürmüştür.

Albay Donovan, gazetecilerle yaptığı görüşmede, Belgradda iki veya üç gün kalacağını, Kral Naibi Prens Paul'ü, Başvekil muavini Maçek, Harbiye Nazını ve diğer muhtelif askerî şahsiyetleri ziyaret etmek arzusunda bulunduğunu bildirmiştir.

Albay Donovan, Rooseveltin Prens Paul'e hususî bir mesajını hâmil olup olmadığı sualine cevap vermekten imtina eylemiş ve yalnız vazifesinin Sumner Welles'in vazifesine hiçbir suretle benzememekte olduğunu söylemekle iktifa etmiştir.

Albay Donovan, bir gazetecinin malûmat toplamak veyahut malûmat vermek için mi geldiği sualini de cevapsz bırakmıştır.

Albay, seyahatinin bundan sonraki kısmı hakkında demiştir ki:

Belgraddan sonra Atina ve oradan da sıra ile Türkiyeye, Filistine ve Mısra gideceğim. Şubat ortalarına doğru Mısra varmış olacağımı zanne dyorum. Bilâhare Avrupada başka bir seyahat yapmaklığım da mümkündür.

Albay Donovan, ayrıca, yolda mühim diplomatik vesikaların değil, fakat pasaportunun kaybolmuş bulunduğunu müşahede ettiğini tasrih eylemiştir.

Fransada Millî Meclis kuruluyor

Vichy, 24 (A.A.) — Bugün resmî gazetede çıkan emirname ile millî meclis ihdas edilmiştir.

Bern, 24 (A.A.) — Stefani:

Vichy'den bildirildiğine göre muvakkat yeni bir Fransız parlamentosu ihdası hakkındaki kanunun metni 48 saat içinde Resmî Gazetede neşredilecektir. Parlamento âzası takriben 200 kişiden ibaret olacaktır.

De Gaulle' ün

Londra, 24 (A.A.) — Dün akşam radyoda Fransızlara hitap eden General De Gaulle, Fransada efkârı umumiyenin gittikçe uyandığına ve Trablusgarpte İngilizler tarafından kazanılan muzafferiyete Fransız kıtaatının iştirak etmesinden dolayı Fransız milletinin duyduğu memnuniyete işaret ederek demiştir ki:

1 ikincikânunda sükût etmek suretile yapılan reyiâm ile Fransa ne istediğini ve muvakkaten hezimete uğramış olmakla beraber hürriyet ateşile yanarak henüz mahvolmadığını ve ihtiyat bir kuvvet olarak bulunduğunu dünyaya tanıtmıştır. Bu ihtiyat kuvvetin bazı kısımları savaş meydanına dönmüşlerdir.

İşte Fransa bunun için erlerine, muharip tayyarecilerine, kendi mefkûrelerine ve ümitlerine doğru temayül etmektedir.

İşte yine bunun içindir ki kurtuluş mücadelesi için bütün imparatorluk bir kül teşkil edecektir.

Londra, 24 (A.A.) — Lyon radyosunun verdiği bir habere göre, Vichy hükûmetinin Harbiye Nazırı Huntziger, bu sabah yeni Amerikan büyük elçisi Amiral Leahy'yi kabul etmiştir.

Kimler seçildi?

Vichy, 24 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Millî Konsey âzasından 188 kişinin listesi neşredilmiştir. Bunların arasında 28 âyan âzası -ezcümle Jean Fabry- sosyalistlerden sağ cenah partilerine kadar 42 mebus -ezcümle Georges Bonnet, Brunet, Chichery, Frossard, German Martin, Ripert, Lamoureux, Paul Faure-, Generaller den ezcümle La Laurencie, Touchon, ve François, Amirallerden Docteur ve Motet, havacılık albayı Fonck, âlimlerden Louis Lumiere, Georges Claude, Louis de Broglie, Paris baş peskoposu Kardinal Suhard, muharrirlerden ezcümle Lucien Romier, Pesquidoux, Henri Massis, Abel Bon nard, Andre Siegfried, büyük elçiler den François Poncet, doktorlar birliği reisi profesör Leriche, sendikalist şef Du Moulf, siyaset adamların dan Albay de la Rocque, Gaston Bergery, Jacque Doriot, Henri Dorgeres piyanist Alfred Cortot vardır.

Ayrı bir izahname, işçi mümessillerinin, eski âdi demagoji siyasetine muhalefet edenler arasından seçilmiş bulunduğunu bildirmektedir.

Harp röportajı

Tobruk nasıl düştü?

Bu hususta fevkalâde alâka verici olan malûmatı İngiliz gazetelerinden iktibas ederek okuyucularımıza takdim ediyoruz. Bu malûmatı Anadolu Ajansının bültenlerinden almış bulunuyoruz.

Londra, 24 (A.A.) — İngiliz matbuatı Tobruk muzafferiyeti hakkında bugün mufassal malûmat vermektedir.

Tobruka kıtaların girişi hakkında Times gazetesi şöyle yazmaktadır:

Çarşamba günü gece yarısından biraz sonra Avustralya kıtaları Tobruka girmişlerdir. Akdeniz filosu faal bir surette Nil ordusu ile ışbirliği yapmıştır. Bu işbirliği yalnız düşman mevzilerinin sık sık bombardımanile kalmamıştır. Filo piştar kuvvetlerine yiyecek taşımış, esirleri ve ganaimi nakletmiştir.

Tobrukun zaptı bir müddettenberi derpiş edilmiş olmasına rağmen takdire değer bir harekettir. Muharebenin bidayetindenberi İtalyan müdafaasının gösterdiği hayrete şayan iktidarsızlık muhacimlerin askerî kudretini pek bariz bir surette göstermiştir. Toplu bir halde bulunan ve tamamile imha edilmesi mümkün olmıyan düşman kuvvetlerini kısım kısım tahrip etmek her ordu kumandanının arzu ettiği bir şeydir. Düşmanı kısım kısım ezerek mahvedebilmek için kumandanlar her çareye baş vurmuşlardır. Fakat tarihte ordusunu ikiye ayırarak bunları biribiri arkasından harbe sokmak suretile bu işi kolaylaştıran bir düşmana henüz tesadüf edilmemiştir.

İşte Graziani evvelâ Bardiada, sonra da Tobrukta bu suretle hareket etmiştir. Bardia fedakârlığı Tob rukun emniyetini temin etmiş olsaydı, Tobrukun sukutu da herhangi bir suretle Bingazi mıntakasının İngiliz kıtalarının eline düşmesine mâni olsaydı İtalyan stratejisi pek pahalıya mal olmakla beraber kendisinin müdafaa için istinat edecek bir nokta bulmuş olurdu. Fakat bir çok esirin ve harp malzemesinin kaybedilmiş olmasının İtalyan davasına hiçbir şey kazandırmadığı meydandadır.

Bingaziye kadar olan sahanın işgali mümkün olup olmıyacağı meselesi evvelce tetkik edilmişti. Bu sahanın işgali kabil olduğuna şüphe yoktur. Ancak bu hareket arzuya şayan mıdır, ve ihtiyatlı bir hareket midir? Arzuya şayan olmasının derecesi İtalyanlar için tevlit edeceği neticelere değil, Akdenizdeki Alman müdahalesini durdurmak için yapılan kara ve deniz askerî plânlarile böyle bir işgalin ne dereceye kadar kabili telif olduğu noktasına bağlıdır.

Daily Telegraph diyor ki:

Taarruza başlandığı haber verildikten 36 saat sonra Tobruk sukut etmiştir. Binlerce esir alınmış, büyük miktarda top, cephane ve yiyecek iğtinam edilmiştir. İngiliz zayiatı ehemmiyetsizdir. Kahire umumî karargâhında beyan edildiğine göre Graziani, ordusunun yâni İngiliz ta-

İtalyan saflarında çalışan Trablusluler, İngilizlerin eline esir düştükten sonra yemek istiyorlar

arruzu başladığı vakit Libyadaki İtalyan kuvvetlerinin üçte ikisini kaybetmiştir. Harp harici bırakılan kıtaların mevcudu 110 bin kişi kadardır. Tahmin edildiğine göre Tobrukta iki fırka bulunmaktaydı. Bu kuvvetlerin büyük bir kısmile beraber 22 nci kolordunun kumandanı da esir edilmiştir.

Bardia zaptedileli henüz 15 gün olmuyor. Bu kısa müddet zarfında Wawel 70 millik bir mesafe katetmiş ve beraberinde Tobruk istihkâmlarını dövmek için kâfi miktarda top götürmüştür. Donanma, hava kuvvetleri ve kara ordusu arasında yapılan sıkı işbirliği bir kere daha zafer yolunu açmıştır.

Bardiada olduğu gibi bu sefer de bu büyük muzafferiyet pahalıya mal olmamıştır. Bardiada ve Tobrukta Grazianinin kuvvetlerini ayrı ayrı niçin tehlikeye soktuğunu anlamak güçtür. Graziani tarafından yapılan hataların hepsini bu Generale yükletmek şüphesiz doğru olmaz. Bu hataların bazıları kendisine tahmil edilmiştir.

İtalyanların hatası

Wawel ordusunun mükemmel olan sevkulceyş kıymetini gösteren Tobrukun zaptı, İtalyan kumandanlığının göze çarpan büyük hatalarına bir misal teşkil etmektedir.

Bardiada olduğu gibi Tobrukta da İtalyan askerlerinin cesaretle ve içinde bulundukları ümitsiz vaziyetin imkânları nisbetinde kendilerini müdafaa ettikleri âşikârdır.

Evvelâ Bardiada, sonra Tobrukta kuvvetlerini parça parça ve biribirini müteakiben İngilizlerin darbelerine terkeden Graziani, bu hareketile Wawel ordusuna Libyadaki İtalyan kuvvetlerinin üçte ikisini imha etmek fırsatını vermiştir.

Libyadaki İtalyan ordusu tarafından yerine getirilen emirlerin mesulü kim olursa olsun netice İtalyanın Afrika imparatorluğu için fecidir.

İki haftadan evvel Giornale d'İtalia gazetesi, İtalyan kıtalarının derhal Tobruka çekilmiyeceklerini ve Bardia ile Tobruk arasında şiddetli bir mükavemet göstereceklerini yazmaktaydı.

Bu gazete Tobruk istihkâmlarının ehemmiyetini tebarüz ettirmekteydi. Fakat bu istihkâmlar İngiliz hücumlarına 36 saatten fazla dayanamamışlardır. İki General de dahil olmak üzere alınan esir miktarı mühimse de bu hususta hakikî rakamlar henüz Londraya gelmemiştir.

Hatırlarda olduğu veçhile Bardianın zaptı esnasında bildirilen ilk yekûnlar takriben 20 bin kişiyi geçmediği halde hakikî esir miktarı 36 bini bulmuştu.

İngiliz matbuatının hükümleri

Diğer taraftan Tobrukta İngiliz ordusunun kazandığı zafer hakkında Londra matbuatının neşriyatından çıkan umumî mana şudur ki, Bingazi havalisi artık süratle işgal edilebilir.

Bilhassa Times bu mütaleada bulunuyor ve diyor ki:

Yanlış bir nikbinliğe kapılmaksızın bugün iddia edilebilir ki İtalyan ordularının bu dördüncü parçasının da altı hafta içinde tamamile tasfiye edilmiş olması İtalyanların mağlûbiyeti muvakkat ve mevzii bir zaaftan değil, fakat İtalyayı Alman boyunduruğuna koymak gibi utandırıcı bir iş uğurunda harpten umumî imtinadan ileri gelmektedir. Bunun devamlı olacağını ümit ederiz. İtalyan esirlerin hali, Afrika ve Arnavutlukta ele geçen vesikalar, Almanların çabucak İtalyaya girişlerigösteriyor ki bugün İtalya ile Almanya arasındaki münasebetleri tavsif için fikrî veya maddî ortaklık tâbiri kullanılamaz.

Daily Express gazetesi de, Hür Fransız kuvvetlerinin de Tobrukun zaptına iştirakini bahis mevzuu yaparak bu haberin bütün Fransada şayi olması için İngilterenin elinden geleni yapması lüzumunda ısrar ediyor ve şöyle diyor:

Hür Fransızların vatanın şerefi için neler yaptıkları Alman propagandasına karşı çıkarılarak anlatılmalıdır. Bunu Fransaya yaymak İngiliz radyosunun vazifesidir.

Mussolini ne yapacak?

Artık kat'î surette mağlûp olmuş ve Almanyanın nüfuzu altına girmiştir

Londra, 24 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Libyada uğranılan mağlûbiyetler üzerine Mussolininin şimdi Balkanlarda bir muvaffakıyet elde etmiye karar verdiği tahmin edilmektedir. Libya muvaffakıyetsizlikleri Arnavutlukta hiçbir muvaffakıyetle telâfi edilmemiştir. Fakat Arnavutluk dağlarında çetin mevzilerde tutunabilmiş olması Mussolininin bu harekât sahasında daha iyi günler görmeyi ümit etmesi için kâfi bir sebep teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

Avlonyaya takviye kıtalarının akını şüphesiz bu suretle izah edilebilir. Bununla beraber askerî münekkitler, karlı dağların teşkil ettiği manialar, takviye kıtalarının refakatinde gönderilmesi ve iaşesinde tesadüf edilen müşkülât, kamyon kifayetsizliği vesaire gibi sebeplerin İtalyan mukavemetinden ziyade Yunan ileri hareketine mani olduğu kanaatini izhar etmektedirler. Arnavutlukta Bardia ve Tobruktaki İngiliz muzafferiyetleri ölçüsünde bir muzafferiyet, teknik sebepler dolayısile kolaylıkla elde edilemez. Bizzat Yunanlılar bile «Mütemadiyen yağma muzafferiyetleri kazanmak mecburiyetinde bulunduklarını» itiraf etmektedirler. Çünkü bu muzafferiyetlerin herbiri bir dağ silsilesinin zaptile neticelenmektedir ki, zaptedilen bu dağ silsilesinin karşısında müteakip bir hareket ile işgal edilmesi lâzımgelen diğer bir dağ silsilesi bulunmaktadır. Bu sebepledir ki, sevkulceyş bakımından parlak bir muvaffakıyet olan Klissuranın zaptı düz arazide kazanılan ayni ehemmiyette bir muzafferiyetin göze çarpan neticelerini vermemiştir.

Bu noktaya işaret edildikten sonra şurasını da ilâve etmek lâzımgelir ki İtalyanlar, Yunanlıların ilerlemesine mani olmıya muvaffak olsalar bile, yavaş yavaş ayni müşkülâtla karşılaşacaklardır. Daha müsait hava şartları içinde hareket edecek olan adetçe faik kuvvetlerle bir mukabil taarruz yapsalardı İtalyanlar müşkülâtla mücadele etmek mecburiyetinde kalacaklardı. Esasen dağlık arazide bu faik kıtaların yayılması da oldukça müşkül bir işdir.

Binaenaleyh İtalya için Almanların yardımı olmadan Balkanlarda hiçbir muvaffakıyet ihtimali yoktur. Fakat Almanya yardım etmeyi kabul etse bile bunu İtalyaya Balkanlarda bir imparatorluk hediye etmek için yapmıyacak, başka yerlerde olduğu gibi bu mıntakada bir Alman hegemonyası tesisi için yapacaktır.

Yugoslav Bulgar dostluğu

Ebedî pakt münasebetile her iki memlekette tezahürat yapıldı

Bulgaristanla Yugoslavya arasında 937 senesi sonkânununda imzalanan ebedî dostluk anlaşmasının dördüncü yıldönümü münasebetile gerek Yugoslavyada, gerek Bulgaristanda tezahürat yapılmıştır. Halbuki iki hafta kadar evvel Bulgaristanda garip bir havanın estiği sıralarda bir takım Bulgar mebuslarının «Ebedî dostluk anlaşmasının» şümul ve ehemmiyetini azımsıyan sözler söylemeleri üzerine artık bu pakta suya düşmüş nazarile bakılmıştı. Fakat devir senesi münasebetile yapılan tezahürat, paktın ayakta ve sağlam olduğunu göstermiştir. Bu hale Rumanyadaki vukuatın mühim tesiri olduğu muhakkaktır.

(Radyo gazetesi)

Samsun tütün piyasası

Samsun, 24 (A. A.)— Bu seneki tütün mahsulü kalite bakımından sekiz yıldanberi görülmemiş derecede çok yüksektir. Müstahsil tütününü anbarlara indirmeğe başlamıştır. Piyasanın yakında açılacağı tahmin edilmektedir.

Balkanlar ve Alman plânı

(1 inci sahifeden devam)

İngilizler, Türk hükûmeti ve erkânı harbiyesile yaptıkları bütün mükâlemelerde Türklerin Almanlar tarafından cenubu şarkî Balkanlardaki menfaat sahalarına yapılacak bir tehdide karşı mukavemet hususundaki azim ve kararlarını müşahede etmişlerdir.

Bugün Alman tazyikine maruz kalan Balkan milletleri, Almanya tarafından Selâniğin ve Ege denizi sahillerinin işgalinin kendi istiklâllerine nihayet vereceğini anlamışlardır. Yunanlılar, her türlü tavassut fikrini metanetle reddetmekte ve muharebede sonuna kadar müttefikleri İngilizlerle beraber olacaklarını bildirmektedirler.

Conson'un yeni teklifi

Nevyork, 24 (A.A.) — Stefani:

Âyandan Johnson, İngiltereye yardım kanunu projesinden sarfınazar edilerek bunun yerine İngiltereye iki milyar dolar verilmesini teklif etmiştir. İngiltere bu para ile Amerikadan harp malzemesi satın alacaktır.

Zigana yolu açıldı

Gümüşane, 24 (A. A.) — 12 gündenberi kardan kapanmış bulunan Zigana ve Kop yollarından Zigana yolu açılmıştır. Kop yolunu açmak için ameleler devamlı bir surette çalışmaktadırlar. Bu yolun da birkaç güne kadar açılması beklenmektedir.

Hikâye — Hayret pudrası

Mihail Zesçenko'dan çeviren: **Orhan KARACA**

Tanıdıklarımdan Güsyev'in evinde bir Alman oturmuştu. Bir oda tutmuş ve hemen hemen orada iki ay kadar kalmıştı. Berlinli hakikî bir Alman. Rusçayı hiç bilmiyordu. Ev sahiplerile çizgi ve işaretlerle anlaşıyordu.

Bu Almanın giyinişi göz kamaştırıcı idi. Beyaz çamaşırlar, bir bacağı diğerine müsavi olan pantalonlar. Ütülü, yâni tam bir nümune.

Bu Alman oradan ayrıldığı zaman ev sahiplerine bazı şeyler bıraktı. Koca bir yığın yabancı malı, Muhtelif şişecik ve bardakcıklar, yakalar ve kutucuklar... Bunlardan başka iki çift iç donu ve hemen hemen yeni bir örme yelek ve daha ufak tefek şeyler. - gerek kadın ve gerek erkek ihtiyaçları için - ki sayılmıya değmez: Bütün bunlar yıkanma masasının yanındaki köşeye atılmış bir yığın halinde duruyorlardı.

Ev sahibi Madam Güsyeva doğru bir kadındır. -Doğrusu ona karşı bir şey söylenemez - Almana, o, yola çıkmazdan evvel işaretle bir şeyler söyledi. Demek istedi ki: «Aceleyle şu yabancı servetlerini unutmadınız ya?«

Alman, başını salladı ve demek istedi ki:

«Hayır, lûtfen onları siz alın! Konuşmıya bile değmezler!»

O zaman bizim Güsyevler orada bırakılan şeylerin üzerine akbabalar gıbi saldırdılar. Hattâ Bay Güsyev tam bir liste bile yaptı ve hemen örme yeleği giydi, iç donlarını kendisi için aldı. İki hafta evin içinde iç donlarile, gururla dolaştı. Onları herkese gösterdi. Çirkin bir sevinç içinde idi ve Alman mallarını övüyordu.

Ve hakikaten bu şeyler kullanılmış dah iolsalar, halis, iyi, yabancı malları idiler. Onları seyretmesi bile hoş!

Bu bırakılmış hazineler arasında, içinde toz bulunan yassı bir kutu vardı. İnce, pembe bir toz. Oldukça cana yakın bir kokusu da var, hemen hemen leylâk gibi.

Güsyevler ilk sevinçten sonra bunun ne tozu olabileceğini düşünmiye vardılar. Onu kokluyorlar, dişlerile çığniyor, ondan ateşe atıyorlar, fakat bütün bunlara rağmen onun ne olduğunu bulamıyorlardı. Gusyev, onu bütün evde dolaştırdı. Üniversite talebelerine ve evdeki diğer muhtelif adamlara gösterdi, fakat bir türlü onun ne olduğunu kimse bilemedi.

Bazıları onun pudra olduğunu söylüyordu. Bazıları ise ince çocuk pudrası olabileceğini ileri sürdüler. Sonunda Gusyev dedi ki:

— İnce Alman çocuk pudrasına ihtiyacım yok, yeni doğmuş bir bebeğim de yok. O halde bu, pudra olsun diyelim. Hergün tıraştan sonra bununla yüzümü pud ralarım. Nihayet insan, bir kere de olsa, bir kültür insanı gibi yaşamalıdır.

Bunun üzerine tıraş olmıya ve pudralanmıya başladı. Her tıraştan sonra tozpembe ve çiçeği burnunda, övünerek dolaşıyor ve etrafa güzel kokular saçıyordu. Ona kıskanç bakışlar ve sualler başlamıştı.

Gusyev artık ekseriya Alman mallarını methediyordu. «Kaç yıldır, diyordu, şahsiyetimi yerli süprüntülerile çirkinleştirdim! Nihayet şimdi hakikî malı buldum! Eğer bu enfes pudra da biterse, bilmem halim nice olur? Hiç olmazsa insan bundan bir kutucuk daha getirtebilse!»

Bir ay sonra, pudra sona erdiği sıralarda Gusyevlere bildik bir kadın geldi. Akşam çayında ona kutuyu gösterdikleri zaman, o derhal izah etti: «Alman bit tozu!»

Bir başkası, bu izah karşısında fena halde bozulurdu ve hattâ yüzünü nefretle buruştururdu. Fakat bizim Gusyev, bunlardan biri değildi.

— Evet.. insan bunun cins bir mal olduğunu hemen anlıyor!

Diye şevk ve heyecanla bağırdı ve ilâve etti:

— Kullanışlı mal diye ben buna derim. Herşeye yarar: Yüzünü pudralamak mı istiyorsun, onunla pudralarsın; bitlere karşı kullanırsın. Bizim, bunun yerini tutacak neyimiz var ki?

Gusyev, gözleri parlıyarak, birkaç dakika, hayret pudrasının son kalan kısmına baktı. Ondan sonra ilâve etti :

— Bundan ötürüüü... çoktanberi hayret ediyorum: Beni bir bit ısırdı mı sanırsınız? Karım Madam Gusyevi eskisi gibi ısırıyorlar. Çocuklar, gece gündüz acıklı acıklı kaşınıyor ve köpek Ninka mütemadiyen kaşınıyor. Yalnız ben, biliyorsunuz ya, etrafı dolaşıyorum, hiçbir bit beni rahatsız etmiyor: Böcekler, hattâ en pisleri bile iyi malın ne olduğunu derhal anlıyorlar.

Birkaç gündür Gusyevlerin arkadaşı hayret pudrası bitti. İhtimal onu artık bitler ısırıyordur!

Hazin bir ölüm

Orman Mektebi İdare Müdürü merhum İbrahim Türkün oğlu ve Cümhuriyet gazetesi başmuharriri Bay Yunus Nadinin kayınbiraderi Gündüz Teztürk müptelâ olduğu kalb hastalığından kurtulamıyarak henüz on sekizden ibaret çok genç yaşında dün hayata gözlerini yummuştur. Merhum Sanatlar Okulunun son sınıfında bulunuyor ve memlekete iyi bir sanatkâr olmıya hazırlanıyordu.

Cenaze namazı bugün öğleyin Beyazıt camiinde kılınarak nâşı Merkezefendi hatriesinde hazırlanan mezarına defni olunacaktır.

Tasviri Efkâr, merhumun kederdide ailesine en kalbî taziyetlerini sunar.

125